

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

T. Van Vugt (JA21)

(d.d. 25 augustus 2026)

Nummer

4467

Onderwerp

Vragen n.a.v. GS Brief gedeputeerde Stolk over uitkomsten
verkenning circulair bouwakkoord Zuid-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Uit de GS-brief blijkt dat "er inmiddels concrete bestuurlijke en sectorale commitments gesloten zijn". Volgens de brief hebben acht woningcorporaties zich gecommitteerd aan de zogenoemde 30-30-30-regel, waarbij bij bouw- en renovatieprojecten minimaal 30% biobased materialen worden toegepast. Uit het behandelvoorstel van de breed aangenomen JA21-motie "Besparing als nieuwe vorm van winning" blijkt dat GS uitsluitend nieuwe passende maatregelen treft indien sprake is van gelijkblijvende of lagere bouwkosten, zodat de realisatie van sociale en betaalbare woningbouw niet wordt belemmerd. Dit sluit aan bij o.a. het programma STOER en het bredere beleid van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO).

1. *Is bij de toepassing van minimaal 30% biobased bouwmaterialen sprake van gelijkblijvende dan wel lagere bouwkosten ten opzichte van traditionele bouwmethoden?*

Antwoord

In maart dit jaar zijn acht Haaglandse woningcorporaties het commitment aangegaan om in 2030 te streven naar de toepassing van 30% biobased bouwmaterialen voor 30% van de bouwopgave. Dat commitment is aangegaan met Building Balance, het uitvoeringsprogramma van de Nationale Aanpak Biobased Bouwen, waarvan het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) een van de opdrachtgevers is.

Toepassing van biobased bouwmaterialen voor grondgebonden woningen leidt inmiddels tot gelijkblijvende of lagere bouwkosten, als dit als uitgangspunt vanaf het begin in het proces meegenomen wordt. Een specifiek voorbeeld van houtbouw is het gemeentehuis in Krimpenerwaard waarbij vanaf begin levenscycluskosten en CO₂-besparing meegenomen zijn.¹ Voor hoogbouw is biobased nog in de aanloopfase. Als het specifiek om hoogbouw woningbouwprojecten gaat die gerealiseerd worden in hout zien wij dat de meerkosten voor het gebruik van houtbouw nu vaak minimaal 10% duurder uitvallen ten opzichte van traditionele bouwmethoden voor woongebouwen met 4 tot 6 bouwlagen. Daarbij geven marktpartijen aan dat

¹ [Gemeentehuis Krimpenerwaard opgeleverd | Alba Concepts](#)

er steeds meer ervaring opgedaan wordt met houtbouw en dat de prognose is dat de meerkosten dalen tot zo'n 5 tot 6%.²

2. *Indien sprake is van hogere bouwkosten, kan GS aangeven wat de verwachte meerkosten zijn uitgedrukt in euro per m² gebruiksoppervlak (GBO)?*

Antwoord

Zie antwoord op vraag 1.

Uit een brief verzonden door minister van VRO/Elanor Boekholt- O'Sullivan aan de tweede kamer van 22 mei 2026 jl. en de daaropvolgende bespreking tijdens het commissiedebat over bouwregelgeving van 1 juli 2026 jl. blijkt dat het Rijk sterk inzet op standaardisatie en verdere industrialisatie van de woningbouw. Daarnaast is in het regeerakkoord opgenomen dat lokale danwel regionale aanvullende eisen zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Ook de in de brief genoemde beleidslijn ten aanzien van klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen bevat geen expliciete sturing op het gebruik van biobased bouwmaterialen. Daarnaast adviseert de adviesgroep STOER in haar eindrapport nadrukkelijk om geen aanvullende lokale eisen, oftewel 'lokale koppen', toe te staan.

3. *Passen de afspraken tussen de provincie Zuid-Holland en woningcorporaties over het toepassen van minimaal 30% biobased bouwmaterialen binnen de beleidskaders van het ministerie van VRO?*

Antwoord

De intentieverklaring is op eigen initiatief tot stand gekomen tussen de Sociale Verhuurders Haaglanden (SVH) en Building Balance. De provincie Zuid-Holland is geen ondertekenende partij in deze afspraak. Het ministerie van VRO vraagt andere overheden geen aanvullende eisen te stellen. Het gaat hier om woningcorporaties die de intentie hebben de eigen opdrachten (deels) biobased vorm te geven.

4. *Zo ja, kan GS gemotiveerd toelichten waarom deze afspraken volgens haar in overeenstemming zijn met de uitgangspunten van het rijksbeleid, waaronder de aanbevelingen uit de adviesbrief van de commissie STOER?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 3.

5. *Kan GS toelichten waarom de afspraak om bij bouw- en renovatieprojecten minimaal 30% biobased materialen toe te passen niet wordt beschouwd als een aanvullende lokale of regionale eis?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 3.

6. *In hoeverre beïnvloedt een verplichting of commitment van 30% biobased materialen de verdere standaardisatie en industrialisatie van de woningbouw?*

Antwoord

² [Subsidieregeling Opschalen houtbouw sociale huurwoningen](#) stimuleert woningcorporaties te bouwen in biobased materialen en dekt € 6.000 per sociale huurwoning die gerealiseerd wordt in hout.

Dit commitment heeft geen directe relatie met verdere standaardisatie en industrialisatie van de woningbouw. Wel zien we dat standaardisatie en industrialisatie de woningbouw versnellen, ongeacht de materiaalkeuze. Hout, een van de veelgebruikte biobased materialen, leent zich juist zeer goed voor industrieel en modulair bouwen. Het is makkelijk te bewerken met geautomatiseerde machines in de fabriek. Bovendien zijn de producten makkelijker te vervoeren door het lichtere gewicht. Overigens heeft de provincie geen verplichting afgesproken.

7. *Op welke wijze draagt de toepassing van minimaal 30% biobased bouwmaterialen volgens GS bij aan het versnellen van woningbouwprojecten?*

Antwoord

De toepassing van minimaal 30% biobased bouw materiaal kan een versnelde realisatie van woningbouw bereiken doordat biobased bouwmaterialen lichter zijn dan beton en staal. Hierdoor kunnen woningen op locaties worden gebouwd die voor traditioneel opgebouwde woningen kostbaarder zijn³. Het gaat hier onder meer om bouwen op parkeerkelders, bestaande kelderbakken, optopprojecten en minder stevige bodems. Ook voor locaties waar stikstof een knelpunt is, kan biobased en industrieel bouwen een onderdeel van de oplossing en versnelling betekenen. Doordat lichtere (gedeeltelijk biobased) modules met elektrisch materieel op locatie geplaatst worden, wordt de stikstofuitstoot fors gereduceerd tijdens de bouwfase.

8. *Zijn naast de genoemde afspraken ook afspraken gemaakt over standaardisatie van biobased bouwconcepten, bijvoorbeeld via typegoedkeuringen of toepassing van het stelsel van erkende kwaliteitsverklaringen (EKV)? Zo ja, welke?*

Antwoord

Nee. Onderzoek naar de mogelijkheden van typegoedkeuringen of toepassing van EKV staat los van de toegepaste materialen in het concept. De nadruk ligt hierbij op het proces.

Uit een artikel van PONT Omgeving [“Nieuwbouw stukt ondanks volle planvoorraad: oplopende kosten vergroten risico op nieuwe woningmarktkrapte - PONT Omgeving”](#) en het rapport Monitor Koopwoningmarkt, tweede kwartaal 2026 van de TU Delft blijkt dat stijgende bouw- en materiaalkosten de financiële haalbaarheid van woningbouwprojecten onder druk zetten.

9. *Zijn er bij GS signalen bekend dat de afspraken over biobased bouwen de financiële haalbaarheid van nieuwbouwprojecten onder druk zetten?*

Antwoord

Nee.

10. *Verwacht GS dat de vraag naar biobased bouwmaterialen de komende jaren zal toenemen?*

Antwoord

Ja, we verwachten dat de vraag naar biobased bouwmaterialen de komende jaren zal toenemen. De Marktmonitor van Buildsight laat zien dat het aandeel biobased gebouwen in de Nederlandse bouwvoorraad in de afgelopen tien jaar is gestegen van 1 naar 7 procent. We verwachten dat

³ Zie artikel [Biobased bouwmaterialen met bewezen lage milieu-impact](#) (Wageningen Universiteit)

deze trend doorzet.⁴ Ook neemt de vraag naar biobased bouwmaterialen toe.⁵ De toenemende vraag is ook terug te zien in Zuid-Holland. Vanaf 2024 zien we een sterke groei van biobased nieuwbouw in Zuid-Holland. De verwachting is dat die groei doorzet en dat dit kansen biedt voor nieuwe verdienmodellen.⁶

11. *Beschikt GS over prognoses of scenario's met betrekking tot de prijsontwikkeling van biobased bouwmaterialen? Zo ja, kan GS deze delen?*

Antwoord

We hebben geen actuele scenario's of prognoses die de prijsontwikkeling van biobased bouwmaterialen laat zien. Wel blijkt uit een rapportage uit 2021 dat biobased woningen concurrerend en voor bepaalde gebouwtypologieën goedkoper kunnen zijn.⁷ Onderzoek uit 2024 ondersteunt deze bevinding.⁸

12. *Verwacht GS dat biobased bouwen de komende jaren relatief goedkoper, gelijk geprijsd of duurder zal zijn dan traditionele bouwmethoden? Graag een toelichting.*

Antwoord

We verwachten dat biobased bouw materiaal in de toekomst relatief goedkoper wordt dan traditionele bouwmethoden. Zowel het artikel van PONT als de Monitor Koopwoningmarkt van de TU Delft laten zien dat de bouwkosten onder andere stijgen door toenemende materiaal- en transportkosten. De oplopende olie- en gasprijzen worden genoemd als grondslag voor de gestegen materiaalkosten. Beton en staal zijn gevoelig voor ontwikkelingen van de energieprijzen omdat de productie van beton en staal energie-intensief is. Daar staat tegenover dat de productie van biobased bouwmaterialen niet energie-intensief is, en dus minder gevoelig voor stijgende energiekosten.⁹

Veiligheid en duurzaamheid

Recentelijk (2024) is een woningbouwproject van woningcorporatie Stek in Voorhout onbewoonbaar verklaard vanwege constructieve problemen die volgens de betrokken partijen verband hielden met het gebruik van circulaire bouwmaterialen. De aannemer stelde destijds dat de problemen waren ontstaan door het gebruik van zogenoemde eco-blokken. Deze bouwblokken bestaan uit zand, cement en gerecycled cellenbetongranulaat. Volgens de aannemer was er onvoldoende praktijkervaring met dit materiaal beschikbaar om de daaraan verbonden risico's vooraf adequaat te kunnen beoordelen. De herstelkosten zouden circa € 1,5 miljoen bedragen. Daarnaast moesten de bewoners na jaren van aanhoudende problemen uiteindelijk alsnog hun woning verlaten.

13. *Welke waarborgen ziet GS om te voorkomen dat bewoners van woningen waarin op grote schaal biobased materialen zijn toegepast met vergelijkbare constructieve of bouwtechnische problemen worden geconfronteerd?*

⁴ Zie artikel [Hout in woningbouw in Nederland stijgt](#) (Houtblad (2026))

⁵ Zie rapport [Inzicht in de bouw- en investeringskosten van houtbouw](#) (Alba Concepts (2024))

⁶ Bron: Projectenmonitor Biobased Nieuwbouw, Building Balance

⁷ Bron: rapportage [Woningbouw in hout](#) (Centrum Hout ((2021))), in opdracht van RVO

⁸ Bron: rapport [Inzicht in de bouw- en investeringskosten van houtbouw](#) (Alba Concepts (2024))

⁹ Bron: artikel [Circulair bouwen met biobased materialen](#) (TNO (2024)) en artikel [Biobased bouwmaterialen met bewezen lage milieu-impact](#) (Wageningen Universiteit)

Antwoord

Het Rijk stelt de landelijke regels voor woningen vast via het Besluit bouwwerken en leefomgeving (Bbl). De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) is politiek verantwoordelijk. GS is hier geen partij in. De waarborg is dus nationaal vormgegeven.

14. *Welke partij of partijen zijn volgens GS financieel aansprakelijk indien bij toepassing van biobased bouwmaterialen ernstige bouwkundige gebreken ontstaan die leiden tot schade, tijdelijke huisvesting of verhuiskosten voor bewoners?*

Antwoord

Woningen zullen moeten voldoen aan de actuele regelgeving, ongeacht constructie of toepassing van bouwmaterialen. Als ernstige bouwkundige gebreken zijn veroorzaakt door een fout van de aannemer of een andere bouwprofessional, dan zal die partij in principe financieel aansprakelijk zijn voor zowel het herstel van het gebrek als de daaruit voortvloeiende kosten. Sinds de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) op 1 januari 2024 blijft de aannemer bij bouwwerken ook na oplevering aansprakelijk voor niet-ontdekte gebreken, tenzij hij kan aantonen dat deze hem niet zijn toe te rekenen.

15. *Kan GS aangeven wat op basis van de huidige kennis en beschikbare onderzoeken het verschil is in verwachte technische levensduur tussen woningen waarin veelvuldig biobased materialen zijn toegepast en traditioneel gebouwde woningen?*

Antwoord

Het Bbl maakt geen onderscheid in vereiste levensduur per bouw materiaal. Zowel beton- als houtbouw moeten aan dezelfde veiligheids- en prestatie-eisen voldoen. De feitelijke technische levensduur wordt vervolgens vooral bepaald door ontwerp, detaillering, onderhoud en renovaties. Sloop van gebouwen vindt meestal niet plaats vanwege constructief falen, maar vanwege veroudering van de functie, herontwikkeling van locaties of achterstallig onderhoud.

16. *Kan GS aangeven wat op basis van de huidige kennis en beschikbare onderzoeken het verschil is in technische specificaties op het gebied van vochtwerendheid, brandveiligheid, draagkracht en windbelasting?*

Antwoord

Een algemeen en eenduidig antwoord op deze vraag is niet te geven. De verschillen zijn sterk afhankelijk van de gekozen referentie. Traditioneel gebouwde woningen uit 1900, 1970 en 2025 verschillen onderling al aanzienlijk in constructie, materiaalgebruik en prestaties. Bovendien bevatten vrijwel alle woningen, zowel traditioneel als biobased, een combinatie van materialen, waaronder vaak ook hout. Een woning met een houten draagconstructie, maar verder conventionele materialen, is technisch niet zonder meer te vergelijken met een woning waarin naast hout ook bijvoorbeeld stro, hennep, vlas of andere biobased materialen zijn gebruikt.

Op basis van de huidige kennis en beschikbare onderzoeken kan wel worden gesteld dat biobased materialen niet per definitie minder presteren op het gebied van vochtwerendheid, brandveiligheid, draagkracht of weerstand tegen windbelasting.¹⁰ Deze prestaties zijn in belangrijke mate afhankelijk van het ontwerp, de detaillering, de uitvoering, het onderhoud en de toegepaste bouwsystemen. Moderne biobased bouwsystemen kunnen, mits goed ontworpen en uitgevoerd, voldoen aan dezelfde wettelijke eisen en prestatie-eisen als meer traditioneel gebouwde woningen.

¹⁰ Zie Später, B. (2026). [Durability in Timber Construction: A Systematic Review of Status Quo and Perspectives](https://www.mdpi.com/2075-5309/16/11/2269). *Buildings* 2026, 16(11), <https://www.mdpi.com/2075-5309/16/11/2269>

Tegelijkertijd hebben natuurlijke en biobased materialen een aantal eigenschappen die juist als voordeel kunnen worden gezien. Zo kunnen zij bijdragen aan een lager gebruik van primaire grondstoffen, opslag van koolstof in het gebouw, een lager constructief gewicht en vaak een gunstige vochtregulerende werking in gebouwen. De uiteindelijke prestaties zijn echter altijd afhankelijk van de specifieke toepassing en kunnen niet los van de context worden beoordeeld.

Den Haag, 6 oktober 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA mr. A.W. Kolff